

рахунків та систематизує інформацію щодо здійснених витрат при публічних закупівлях.

Отже, учасники, що прийняли рішення про участь у публічних закупівлях повинні розуміти, що стикаються з двома видами грошових витрат на тендер: витрати на підготовку до нього та гарантійні платежі. Правильне відображення витрат це запорука ефективного функціонування облікової системи та отримання прибутків.

Інформаційні джерела

1. Інформаційно-аналітична система «Прозорий бюджет». URL: <https://edata.gov.ua>.
2. Державний вебпортал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>.
3. IFIs projects, портал реєстру проєктів МФО. URL: <https://proifi.gov.ua>.
4. Ткаченко Н.Б. Цифровізація в публічних закупівлях. *Вісник університету банківської справи*. 2020. № 3 (39). С. 104-111.
5. Офіційний сайт Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/>.
6. Закон України «Про публічні закупівлі» № 922 від 25.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.
7. Постанова «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків» № 166 від 24.02.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF#Text>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Витрати» № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

УДК 339.544

М.М. Чуйко, канд. техн. наук, доц. (УІПА, Харків)

О.С. Бабіч, здоб. ОС «магістр» (УІПА, Харків)

ІМПОРТ Й ЕКСПОРТ ТОВАРІВ: ВПЛИВ МИТНИХ ПРОЦЕДУР І ТАРИФІВ НА ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному світі зовнішня торгівля є ключовим елементом економічного розвитку та взаємодії між країнами. Імпорт та експорт товарів стали необхідністю для розширення ринків збуту, залучення іноземних інвестицій та розвитку підприємств. Проте, успішність в цій сфері суттєво залежить від правильного розуміння та ефективного впровадження митних процедур та тарифів. Актуальність вивчення впливу митних процедур та тарифів на підприємства надзвичайно висока

у зв'язку зі зростанням глобалізації та посиленням міжнародної конкуренції. Підприємства повинні бути відомі не лише з теоретичними аспектами митних норм, але й з їх практичним застосуванням для оптимізації витрат, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення стабільності у міжнародній торгівлі.

Митні процедури включають в себе різні правила, формальності та процедури, які повинні бути виконані для переміщення товарів через митний кордон. Це включає в себе митне оформлення, декларування товарів, визначення митних обов'язків та інше. Митні процедури регулюються законами та нормативами кожної країни або митного союзу. Підприємства повинні дотримуватися цих правил та норм, щоб уникнути порушень і штрафів. Митні процедури включають в себе митні тарифи, які можуть збільшити вартість імпортованих товарів. Високі митні тарифи можуть зробити імпорт товарів дорожчим, що впливає на конкурентоспроможність товарів на ринку. Неправильне або затримане виконання митних процедур може призвести до затримок у переміщенні товарів через кордон. Це може вплинути на ланцюг постачання та призвести до втрати часу і грошей.

Деякі країни розвивають спрощені митні процедури та використовують цифрові технології для автоматизації митного оформлення. Це допомагає спростити і прискорити процеси зовнішньої торгівлі. Митні процедури впливають на глобальний бізнес та міжнародний ланцюг постачання. Підприємства повинні бути готовими до змін в митних правилах та адаптуватися до них [1].

Важливим аспектом також є співпраця з митними органами. Підприємства повинні підтримувати позитивні відносини з митними службами та співпрацювати з ними для вирішення поточних питань. Кожна країна має власні митні закони та нормативи, які регулюють процедури ввезення та вивезення товарів. Ці закони мають важливе значення для підприємств, оскільки вони визначають обов'язки та права при виконанні митних процедур. Підприємства повинні дотримуватися митних норм та правил, щоб уникнути порушень та штрафів. Відхилення від цих норм може призвести до серйозних проблем, включаючи втрату товарів чи високі митні обов'язки. Порушення митних норм може призвести до різних наслідків, включаючи затримки в переміщенні товарів, вищі витрати на митні обов'язки, а також втрату довіри між підприємством і митними органами. Суворе дотримання митних норм допомагає підприємствам знизити ризики та затрати. Ефективність виконання митних процедур може вплинути на швидкість перетину кордону і забезпечити незмінність постачання товарів [2].

Підприємствам важливо розвивати позитивні відносини з митними органами та співпрацювати з ними для вирішення поточних питань та врегулювання можливих конфліктів. Ефективна співпраця може полегшити процеси митного оформлення. Сучасні інформаційні технології та електронні системи грають важливу роль у полегшенні митного оформлення та відстеженні товарів. Цифрові інновації можуть допомогти підприємствам автоматизувати процеси і зменшити адміністративні витрати.

Підприємства повинні розробити чітку стратегію для зовнішньої торгівлі, яка відповідає їхнім цілям і ресурсам. Стратегія повинна визначати ринки, продукти та послуги, що пропонуються, а також способи розширення на міжнародні ринки. Ретельний аналіз міжнародних ринків і конкурентів допомагає підприємствам ідентифікувати можливості та загрози. Важливо вивчити попит, потреби споживачів, а також конкурентну ситуацію на цільових ринках.

Підприємства повинні шукати способи оптимізувати логістичні процеси, включаючи транспортування, складування та постачання. Використання сучасних технологій та ефективного управління ланцюжками постачання допомагає знизити витрати та підвищити ефективність. Також підприємства повинні розробити стратегії для управління різноманітними ризиками, пов'язаними з міжнародною торгівлею, такими як валютні коливання, політичні ризики та природні катастрофи. Дослідження та розробка стратегій для зниження митних обов'язків та оптимізації митних процедур може допомогти знизити витрати та забезпечити швидше переміщення товарів через кордон [3].

Сучасні інформаційні технології та цифрові інновації полегшують ведення міжнародної торгівлі, дозволяючи підприємствам використовувати електронні системи та автоматизацію для оптимізації процесів, тим самим допомагають ефективно відстежувати операції в реальному часі. А співпраця з місцевими партнерами або дилерами на зовнішніх ринках може допомогти підприємствам легше проникнути на нові ринки та зробити бізнес більш ефективним. Розглядання соціальних та екологічних питань в зовнішній торгівлі також може полегшити доступ до ринків та поліпшити репутацію підприємства. Залежність від одного ринку може бути ризиковою. Тому пошук нових ринків і диверсифікація ринкового портфеля може знизити ризики та збільшити можливості для підприємства [4].

Глобалізація сприяє зростанню обсягів міжнародної торгівлі, оскільки більше підприємств стають відкритими до нових ринків і можливостей. Вона розширює доступ до нових ринків для підприємств, що дозволяє їм розвивати свою клієнтську базу та

збільшувати продажі. Умови глобалізації ставлять вимоги до ефективного управління логістикою та постачанням для підприємств.

Збільшена конкуренція на міжнародних ринках змушує підприємства інвестувати в інновації та поліпшувати якість продукції. Підприємства залежать від складних глобальних ланцюжків постачання, що робить їх більш конкурентоспроможними та допомагає знижувати витрати.

Незважаючи на глобалізацію, деякі країни використовують тарифи та митні обмеження для захисту свого ринку. Це може створювати виклики для міжнародної торгівлі. Глобалізація також стимулює співпрацю між країнами та міжнародними організаціями для вирішення глобальних проблем та створення сприятливого клімату для міжнародної торгівлі.

Підприємства повинні бути уважними до соціальних та екологічних аспектів своєї зовнішньої діяльності, оскільки глобальна громадськість стежить за їхньою діяльністю. Також важливо враховувати політичні ризики та небезпеки в окремих регіонах при плануванні зовнішньої торгівлі.

Інформаційні джерела

1. Hill, C. W. L., Hult, G. T. M. (2021). "International Business: Competing in the Global Marketplace." McGraw-Hill Education.
2. Daniels, J. D., Radebaugh, L. H., Sullivan, D. P. (2018). "International Business: Environments and Operations." Pearson.
3. Carbaugh, R. J. (2020). "International Economics." Cengage Learning.
4. Krugman, P. R., Obstfeld, M., & Melitz, M. J. (2017).

УДК 349:2

В.В. Ярова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

«ЗАРПЛАТНИЙ» ЗВІТ: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Війна призвела до новацій у трудових та цивільно-правових відносинах [4]. Багато роботодавців зіткнулися із ситуаціями, коли працівник раптом перестав виходити на роботу і зв'язок із ним втрачено; відсутність працівника на робочому місці під час повітряних тривог; простій не з вини працівників, нарахування тим з них, хто під час такого простою не працює, 2/3 окладу, та відображення простою в